

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ
พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๓๕

นายกานต์ รัตกลี^๑

๑. ความมุ่งหมายและสาระสำคัญ

กำหนดให้มีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านพลังงานของรัฐ เพื่อพิจารณาเสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงาน รวมทั้งกำกับดูแลประสานงานและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านพลังงานของหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานในด้านนโยบายและการบริหารพลังงานของประเทศมีเอกภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานซึ่งเป็นส่วนราชการระดับกรม สังกัดกระทรวงพลังงาน ปฏิบัติงานตามที่ กพช. มอบหมาย

๒. นิยาม (มาตรา ๔)

คำว่า “พลังงาน” หมายถึง ความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งที่มีอายุให้งานได้ ได้แก่ พลังงานหมุนเวียน และพลังงานสิ้นเปลือง และให้หมายความรวมถึงสิ่งที่มีอายุให้งานได้ เช่น เชื้อเพลิง ความร้อน และไฟฟ้า เป็นต้น

“พลังงานหมุนเวียน” หมายถึง พลังงานที่ได้จากไม้ ฟืน แกลบ กากอ้อย ชีวมวล น้ำ แสงอาทิตย์ ความร้อนใต้พิภพ ลมและคลื่น เป็นต้น

“พลังงานสิ้นเปลือง” หมายถึง พลังงานที่ได้จากถ่านหิน หินน้ำมัน ทรายน้ำมัน น้ำมันดิบ น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ และนิวเคลียร์ เป็นต้น

“เชื้อเพลิง” หมายความว่า ถ่านหิน หินน้ำมัน ทรายน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงสังเคราะห์ ไม้ ฟืน แกลบ กากอ้อย ชยะ และสิ่งอื่นตามที่ กพช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓. คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

๓.๑ องค์ประกอบของ กพช. มาจากรัฐมนตรีและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๕)

๑. นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๓. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย	กรรมการ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ

^๑ นิติกร กลุ่มนิติการ สำนักงานเลขานุการกรม สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น สำหรับการปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๑๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑๕. ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๑๖. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๗. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักงานปรมมาณ	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน	กรรมการและเลขานุการ

๓.๒ อำนาจหน้าที่ (มาตรา ๖)

๑. เสนอนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี
 ๒. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดราคาพลังงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ
 ๓. ติดตาม ดูแล ประสาน สนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินการของคณะกรรมการทั้งหลายที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน เพื่อให้มีการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ
 ๔. ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ
 ๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
- โดย กพช. อาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ กพช. มอบหมายได้ (มาตรา ๙)

๔. กำหนดให้มีสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

๔.๑ อำนาจหน้าที่ (มาตรา ๑๐)

๑. ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ เพื่อเสนอต่อ กพช.
๒. ติดตาม ประเมินผล และเป็นศูนย์ประสานและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ
๓. เก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านพลังงาน วิเคราะห์แนวโน้มและประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ และเผยแพร่สถิติที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน
๔. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรี หรือ กพช. มอบหมาย

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น สำหรับการปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

๔.๒ ผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้าง (มาตรา ๑๓)

ให้ผู้ว่าการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน มีอำนาจหน้าที่ควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างในสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน โดยมีรองผู้ว่าการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

๕. การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่

๕.๑ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน อาจขอให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลใด ๆ เสนอรายละเอียดทางวิชาการ การเงิน สถิติ และเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศได้ (มาตรา ๑๑)

๕.๒ กพช. และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน อาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำได้ตามสมควร (มาตรา ๑๒)

๖. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑๔)

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น สำหรับการปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ